

OPREZ, PAZITE ŠTA KUPUJETE - ARONIJU ILI CRNU POMOĆNICU ?

U poslednjih mesec dana na pijacama u Leskovcu i okolini, vrlo često, se može zapaziti da „trgovci“ prodaju plodove korovske, štetne biljke pomoćnice (*Solanum nigrum*) po ceni od 250,00 - 300,00 dinara kao aroniju (*Aronia melanocarpa*), koja je poznata kao hrana i lek, čija je cena, inače, 500,00 – 600,00 dinara.

Plodovi crne pomoćnice na prvi pogled podsećaju na plodove aronije, međutim, dobri poznavaoци biljaka mogu uočiti razliku između plodova aronije i otrovnih bobica crne pomoćnice. Kako je široj javnosti aronija, još uvek, slabije prepoznatljiva, zato što se gaji na manjim površinama, savetujemo građanima da ne kupuju ono za šta nisu potpuno sigurni, već da pre kupovine konsultuju stručnjake, kao ne bi došlo do eventualnog trovanja.

Crna pomoćnica (*Solanum nigrum*) je jednogodišnja biljka visoka do 70 cm, cveta od juna do oktobra, javlja se kao korov na napuštenim, nepoljoprivrednim zemljištima, ali i obradivim površinama. Smatra se da su posebno otrovne zelene, nezrele bobice. Lišće je nazubljeno, stoji na peteljkaма. Cvetovi su sitni, beli, sakupljeni u grozdaste cvasti. Zreo plod je crna, redje zelena, žuta ili crvena, sočna bobica veličine graška, puna sitnog semena. Neugodnog je mirisa i ljutog ukusa koji izaziva gadjenje i povraćanje. Zbog solanina koji sadrži biljka je otrovna. Upotrebljava se cela biljka u cvetu, kao i zreo plod.

Aronija (*Aronia Melanocarpa*) spada u porodicu ruža. Biljka raste u obliku grma. Dostiže visinu 2,5 metra. Listovi su zeleni ili crveni, ovalni i nazubljeni. Listovi podsećaju na listove višnje. Cvetovi su beli, razvijeni u buketiće. To je listopadna biljka, s proleća se razvijaju listovi, a krajem aprila i prvi cvetovi. Plod je bobica zelene, crvenkaste i na kraju, kad je potpuno zreo, tamnoplave, ljubičaste, skoro crne boje. Plod je zreo u avgustu, ali može da se bere i kasnije. Nema košticu nego sitne semenke. Razmnožava se generativno tj. iz semena, a najbolje vegetativno, kulturom tkiva ili deljenjem busena. Može da se kalem. Na području Jablaničkaog okruga postoje proizvođača koji gaje sertifikovan sadni materijal aronije.

Aronija u svojim plodovima sadrži veliku koncentraciju antioksidanasa (tanine, biofenole, flavonoide, antocijanine, katehine). Zbog toga je korisna preventiva protiv malignih oboljenja, efikasno pročišćava organizam od štetnih materija pa i teških metala. Od vitamina sadrži C, A, E, B2, B6, B9 i vrlo redak vitamin P, od minerala kalcijum, kalijum, gvozdje, molibden, mangan, fosfor i jod, kao i redak voćni šećer sorbitol.

Želimo napomenuti da nije tako veliki problem što se na pijacama prodaje crna pomoćnica kao narodni lek, koja u manjim koncentracijama može delovati korisno za ljudski organizam, već što se pomoćnica gaji u plastenicima i prodaje kao aronija, pri čemu, ukoliko se koristi na način kako se savetuje korišćenje aronije, crna pomoćnica može ispoljiti negativan efekat na ljudsko zdravlje.

